

Utskrift fra møteprotokoll

Møte i: **Arbeidsutvalget**

Dato: **23. mars 2018**

Sak: **AU-sak 20/18**

Uttalelse vedrørende Statnetts utsettelse av nye Salten Trafo

---

Enstemmig vedtak:

Salten Regionråd er et politisk samarbeidsorgan mellom de ti kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy, Saltdal, Steigen og Sørfold. Salten er Nord-Norges største region med om lag 82 000 innbyggere, og en betydelig kraft- og industriregion.

Salten Regionråd er blitt gjort kjent med at Statnett har besluttet å utsette bygging av nye Salten Trafo. Vi ønsker i den forbindelse å avgi følgende uttalelse i saken:

Salten er en betydelig kraft- og industriregion, og bygging av nye Salten Trafo er avgjørende for forsterkning av regionalnettet mot Salten Trafostasjon, slik at eksisterende industri har god forsyningstilgang og at ny industri kan etablere seg i Salten. Nordlandsnett har planlagt og konsesjonssøkt en ny forbindelse fra Sjønstå til Salten trafostasjon, samt en sammenkobling av Fauske og Valljord trafostasjoner. Prosjektet gir økt forsyningssikkerhet, økt kapasitet for ny og eksisterende produksjon samt en betydelig reduksjon i tapkostnadene i regionalnettet. Uten nye Salten Trafo vil det ikke være mulig å gjennomføre dette prosjektet.

Nordlandsnett jobber med konsesjon for en oppgradert linje Sundsfjord – Hopen. Linjen skal i flere strekninger bygges om i eksisterende trase. Dette innebærer at den må kobles ut i lengre perioder. I dagens nett vil det kun være mulig å opprettholde N-1 til Bodø i 4 måneder av året, dersom Sundsfjord – Hopen er ute. Med nye Salten Trafo og Stigfjell – Salten trafostasjon vil dette økes til 8 måneder. Dersom nye Salten Trafo blir utsatt vil dette øke byggetiden på Sundsfjord – Hopen på minimum 2-3 år.

Dagens løsning på Salten trafostasjon vanskeliggjør rehabilitering av eksisterende kraftverk, da Salten trafostasjon per i dag ikke kan dekke opp forbruket i området alene.

Et annet konkret eksempel på en nyetablering i 2018 som ikke lar seg realisere pga for liten forsyningskapasitet, er en aktør som ønsket å etablere seg på Åsmyra i Fauske kommune med et datasenter på inntil 200 MW. Etableringen var tenkt i tre faser; trinn 1) 25 MW- trinn 2) 100 MW og til slutt totalt 200 MW.

Det er i dag ledig 25 MW i Fauske Trafo. Det er mulig med en utvidelse av Fauske Trafo med ytterligere ca. 100 MW. En senere utvidelse med ytterligere 100 MW vil kreve tiltak i Salten Trafo. Lokal netteier Nordlandsnett er positiv til en slik etablering, men etablering av et slikt omfang må godkjennes av Statnett. En positiv tilbakemelding fra Statnett, med vilje til å løse utfordringene i forhold til leveranse av kraft, ville vært tilstrekkelig for etablering av den aktuelle aktøren (det var på forhånd gjort avklaringer vedrørende diverse andre forhold rundt etableringen). Statnett har ikke godkjent etableringen av datasenter på Åsmyra i Fauske kommune. Begrunnelsen er at Salten Trafo ikke har kapasitet til å dekke ønsket energibehov. Det er i tillegg henvendelser fra andre aktører med et energibehov på til sammen ca. 150 MW.

Salten Regionråd mener det er et stort paradoks at vi i et område med et stort overskudd av vannkraft ikke kan benytte kraften til å etablere ny industri og nye arbeidsplasser lokalt. I dette konkrete tilfellet på Åsmyra i Fauske kommune ville det gitt ca. 50 nye årsverk i drift og ringvirkninger. I tillegg kommer effekter i oppbyggingsfase- og investeringsfasen. Investeringene i oppbyggingen av selve datasenteret ville vært betydelige og ville gitt store ringvirkninger lokalt. Ved full drift på 200 MW ville det gitt kjøp av lokal kraft for ca. 500 MNOK/år og uttak 24/7. Det ville gitt store positive effekter for lokal kraftproduksjon og lokalt strømnnett.

Avslaget fra Statnett innebærer at vi i Salten mislykkes med etablering av en helt ny og grønn kraftkrevende industri - et datasenter på Fauske, da vi ikke får tilgang til overskuddskraften som produseres lokalt. Et annet eksempel er Elkem Salten Verk, en stor og viktig industriaktør i Sørfold kommune, som planlegger å bygge et energigjenvinningsanlegg som vil medføre en reduksjon på energi- og effektuttaket på henholdsvis 275 GWh og 30-40 MW. På grunn av for liten forsyningskapasitet vil ikke disse satsingene kunne la seg realisere.

I Bodø, fylkeshovedstad i Nordland og Nord-Norges nest største by, pågår det en stor utviklingsprosess i forbindelse med prosjektet «Ny By – Ny Flyplass». Det må her tas hensyn til et økt energibehov i fremtiden, og utviklingen av selve arealene vil på sikt kunne gi 10 – 15 000 boenheter, noe som vil gi en stor vekst i befolkningen og i antall arbeidsplasser. Dette vil over tid medføre en betydelig vekst i el-forbruket, og det er et uttalt mål at den «nye» byen skal ha «grønne» energieffektive løsninger.

Avinor har signalisert at den nye flyplassen i Bodø, som planlegges ferdigstilt i 2024/25, vil være en naturlig pilotlufthavn for elektrifisering av norsk luftfart. I tillegg pågår det prosesser og diskusjoner knyttet til elektrifisering av annen transport og i fiskerisektoren generelt.

Salten Regionråd ber om at Olje- og energidepartementet snarest anmoder Statnett om å fremskynde utbyggingen av Salten Trafo med planlagt økt kapasitet på 500-600 MW. Dette for å dimensjonere i forhold behovet til dagens industriaktører, til etablering av ny og kraftkrevende industri og datasenter i henhold til regjeringens data-senterstrategi, og for at utviklingen av prosjektet «Ny By Ny Flyplass» i Bodø vil bidra til et økt energibehov i fremtiden.